

KWALITEITSRAPPORTAGE PROLAPS | vaginale verzakking

Bij Bergman Clinics besteden we veel aandacht aan het meten van de resultaten van onze behandelingen. Deze informatie is voor ons belangrijk om van te leren en zo de zorg steeds beter te maken.

Voor onze cliënten, verzekeraars en andere zorgverleners is dit natuurlijk ook belangrijke informatie. Daarom maken wij deze informatie openbaar.

Het geeft u een indruk van hoe ervaren wij zijn, welke behandelresultaten wij behalen, hoe goed onze kwaliteit is en hoe anderen die de behandeling hebben ondergaan, dit ervaren hebben.

Waar mogelijk vergelijken wij onze resultaten met landelijke meetgegevens zodat u een idee krijgt hoe onze resultaten zich verhouden tot de resultaten van andere zorgverleners. Deze informatie verversen we regelmatig zodat u altijd de meest recente gegevens beschikbaar heeft.

De kwaliteitsinformatie hebben we geordend naar de volgende onderwerpen:

➤ **Resultaat van de behandeling (effectiviteit)**

U komt bij Bergman Clinics voor bepaalde klachten die u verholpen wilt hebben. De kwaliteitsmaten die bij resultaat staan beschreven, geven een indruk van het resultaat van de behandeling.

➤ **Veiligheid**

Bij Bergman Clinics werken we zo veilig mogelijk. Bij een operatie bestaat echter altijd een kleine kans op complicaties, zoals infecties of nabloedingen. U krijgt daar uitgebreide voorlichting over van uw arts. Het onderwerp veiligheid geeft een beeld hoe vaak veiligheidsrisico's zijn opgetreden. De kwaliteitsmaten die bij effectiviteit staan beschreven, geven een indruk van het resultaat van de behandeling.

➤ **Cliëntgerichtheid**

Het is voor Bergman Clinics heel belangrijk om aan de wensen en behoeften van onze cliënten te voldoen, tenzij deze strijdig zijn met professionele normen en/of richtlijnen. Om inzichtelijk te maken hoe goed we daar in slagen, voeren we bijvoorbeeld bij alle cliënten een tevredenheidsonderzoek uit, registreren we eventuele klachten en bestuderen we reacties die binnen komen op Zorgkaart Nederland.

➤ **Ervaring van arts en team**

Zorg vergt deskundigheid en ervaring. Het is dan ook belangrijk dat zorgverleners geschoold zijn en regelmatig bijscholing krijgen. Het vaker verrichten van de handelingen vergroot de vaardigheid. Cliënten geven aan dat zij graag behandeld willen worden door een arts die vaak een bepaalde handeling uitvoert. Bij dit onderwerp maken wij de ervaring van de artsen en hun teams inzichtelijk.

Belangrijkste uitkomsten:

- ✓ ***Bergman Clinics behoort in 2014 met 375 operaties wegens vaginale verzakkingen tot de meest ervaren instellingen van Nederland.***
- ✓ ***Na de operatie ervaart 99% van onze cliënten een verbetering.***
- ✓ ***Na de operatie ervaart 91% van onze cliënten een situatie die veel beter of heel veel beter is.***
- ✓ ***Na de operatie is 98% van de cliënten in meer of mindere mate tevreden over het resultaat van de behandeling.***
- ✓ ***Cliënten beoordelen de medische deskundigheid van de arts met een 8,5.***
- ✓ ***Slechts 2 % van onze cliënten hebben na de operatie i.v.m. vaginale verzakking, enige last van incontinentieklachten.***

Uitkomsten:

Binnen Bergman Clinics | Vrouwenzorg leveren we zorg die gebaseerd is op de laatste wetenschappelijke inzichten en dat doen we op een wijze waardoor de hoogste mate van effectiviteit wordt behaald op een zo veilig mogelijke manier. Deze hoogwaardige zorg is o.a. gebaseerd op de recent afgeronde multidisciplinaire richtlijn prolaps (onder voorzitterschap van prof. dr. J.P. Roovers, werkzaam bij Bergman Clinics) van de beroepsvereniging van gynaecologen (NVOG).

Voor de divisie vrouwenzorg staan de volgende onderwerpen beschreven:

Ervaring arts en team

1. Aantal behandelingen
2. Ervaring specialisten

Effectiviteit

3. Effect van de operatie op de klachten
4. Verandering in de situatie

Veiligheid

5. Complicaties
6. Recidieven

Cliëntgerichtheid

7. Tevredenheid en aanbevelingen

1. Aantal behandelingen

1.1 Wat zegt het aantal behandelingen over de kwaliteit van zorg?

Voor vrouwen met een vaginale verzakking bestaat er niet één behandeling die voor iedereen geschikt is. Een advies wordt gebaseerd op individuele factoren zoals leeftijd, eerder ondergane operaties, ernst van de verzakking, de algemene gezondheidstoestand, eventuele risico's, maar vooral: persoonlijke voorkeur.

Binnen Bergman Clinics worden de volgende behandelopties met cliënten met een vaginale verzakking besproken:

- Een afwachtend beleid, waarbij leefstijladviezen en informatie wordt gegeven
- Pessarium (vaginale ring)
- Bekkenbodemspieroefeningen
- Verschillende chirurgische behandelopties

Uitgangspunt is dat een niet chirurgische behandeling wordt gestart, maar als dat onvoldoende werkt, of de verzakking en klachten te ernstig zijn, wordt een operatie voorgesteld.

Met het aantal behandelingen laten we zien dat we een breed pallet aan behandelingen uitvoeren en dat niet iedereen zomaar wordt geopereerd.

1.2 Hoe scoort Bergman Clinics op het aantal behandelingen?

In figuur 1 staat weergegeven dat 40% van het aantal vrouwen dat in 2013 bij Bergman Clinics komt voor de behandeling van klachten in verband met een vaginale verzakking, een operatie ondergaat. De overige vrouwen ondergaan een behandeling met fysiotherapie (13%) of een pessarium (21%).

Figuur 1. Soorten behandelingen voor vaginale verzakking in 2013.

In Nederland worden ongeveer 13.000 operaties per jaar vanwege een verzakking verricht (Richtlijn Prolaps 2014). Bergman Clinics heeft een duidelijke focus op de behandeling van de vaginale verzakkingen en behoorde met meer dan 500 operaties in 2014 tot de top 3 instellingen met het hoogste volume aan vaginale verzakking operaties.

1.3 Uit welke bron zijn de gegevens rond “aantal behandelingen” afkomstig?

Alle behandelingen die binnen Bergman Clinics worden uitgevoerd, worden vastgelegd in het elektronisch cliëntendossier. De bovenstaande gegevens zijn afgeleid uit het aantal ingrepen dat werd gedaan in de periode 2013 en 2014.

2. Onze medisch specialisten

2.1 Wat zegt de ervaring van de specialisten over de kwaliteit van zorg?

Bergman Clinics | Vrouwenzorg is één van de grootste gespecialiseerde centra rond verzakingsklachten van Nederland. Onze specialisten zijn stuk voor stuk vooraanstaande specialisten en Bergman Clinics voldoet aan alle onafhankelijke kwaliteitsgaranties.

De Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie, de daartoe bekwame beroepsvereniging, heeft in samenwerking met haar leden en op basis van onderzoek een aantal kwaliteitsnormen voor haar leden gesteld. Op basis van deze normen voert de vereniging bij alle gynaecologen eens in de vijf jaar visitaties uit.

2.2 Hoe scoort Bergman Clinics op de ervaring van specialisten?

De gynaecologen bij Bergman Clinics hebben in 2014 de visitatiecommissie van de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie ontvangen. De visitatiecommissie was onder de indruk van de gedrevenheid van de specialisten en het teamwork. Daarbij werd benoemd dat Bergman Clinics een organisatie is die niet alleen plannen maakt, maar deze ook continu tot uitwerking brengt. Tevens werd melding gemaakt van het feit dat de artsen hun punten voor deskundigheidsverbetering halen.

De bij Bergman Clinics werkende gynaecologen hebben allen Urogynaecologie als aandachtsgebied (GUA) en/of een subspecialisatie Urogynaecologie (SUG). In Nederland zijn er ongeveer 20 sub specialisten waarvan er 3 bij de Bergman Clinics werken. Zij voldoen allen ruim aan de normen die de beroepsvereniging (NVOG) aan deze specialisaties stelt.

In Nederland worden door 1.000 gynaecologen ongeveer 13.000 verzakingsoperaties uitgevoerd dit is gemiddeld 13 operaties per jaar per gynaecoloog. In onze kliniek werken 8 gynaecologen die

gezamenlijk jaarlijks ongeveer 700 verzakkingsoperaties uitvoeren. Dus gemiddeld 90 operaties per gynaecoloog.

Tijdens het tevredenheidsonderzoek vragen we aan cliënten hoe ze de bejegening van de specialisten hebben ervaren. Daaruit komt in 2014 het volgende beeld:

- Cliënten beoordelen de begeleiding van de operatie door de specialist met een **8,6**
- Cliënten beoordelen hoe goed de specialist naar de inbreng van de cliënt heeft geluisterd met een **8,5**
- Cliënten beoordelen het persoonlijk contact met de specialist met een **8,4**
- Cliënten beoordelen de medische deskundigheid van de specialist met een **8,5**

2.3 Uit welke bron zijn de gegevens rond ervaring specialisten afkomstig?

Alle behandelingen die binnen Bergman Clinics worden uitgevoerd, worden vastgelegd in het elektronisch cliëntendossier. De bovenstaande gegevens zijn afgeleid uit het aantal operaties dat werd gedaan in de periode 2014. We vragen iedere cliënten een aantal maanden na de behandeling een tevredenheidsvragenlijst in te vullen. Bovenstaande uitkomsten is een gemiddelde van 2014.

3. Effect van de operatie op de klachten

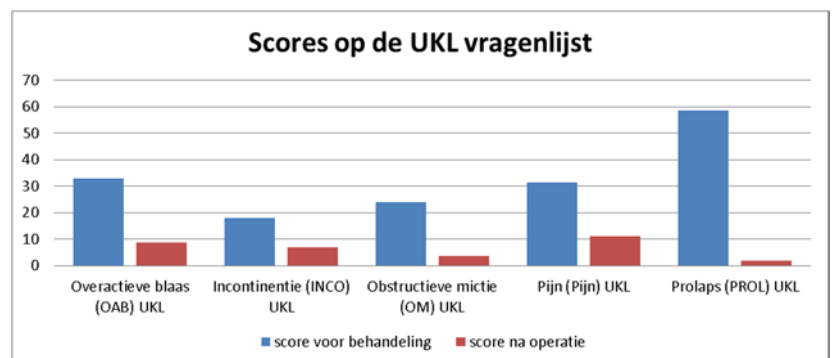
3.1 Wat zegt “het effect van de operatie op de klachten” over kwaliteit van zorg?

Vrouwen komen bij Bergman Clinics omdat ze in hun dagelijks leven beperkingen ervaren ten gevolge van de verzakking. Om de resultaten van de behandeling in beeld te brengen maken we gebruik van gevalideerde en door de beroepsgroep van artsen geaccepteerde vragenlijsten (UKL, DKL, IIQ). Op basis van de antwoorden die cliënten in deze vragenlijsten geven kunnen we in kaart brengen hoeveel verbetering is bereikt bij klachten die samenhangen met vaginale verzakking, zoals: overactieve blaas, incontinentie, obstructieve mictie/ defecatie, pijn, obstipatie, sociale en/of emotionele klachten (bv schaamte).

3.2 Hoe scoort Bergman Clinics op “effect van de operatie op de klachten”?

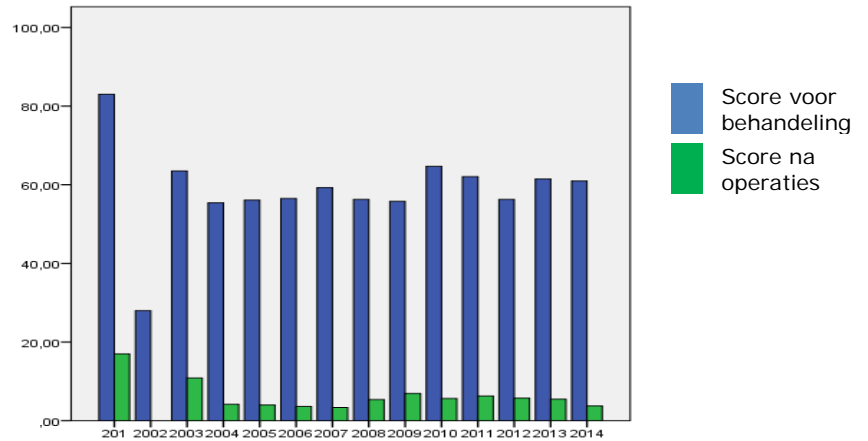
De afname van de verschillende klachten 6 weken na de operaties is groot. Alle symptoom scores zijn gemiddeld met bijna 80% afgenomen.

Als we specifiek kijken naar verzakkingsklachten, dan zien we een zeer grote afname in klachten na een operatie. Ook is te zien dat we dit goede resultaat al jarenlang realiseren.

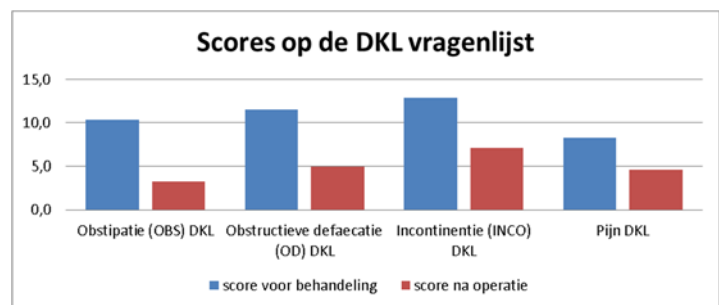
Figuur 2. Scores op de UKL lijst van cliënten behandeld in 2013 en 2014.

Uit figuur 3 blijkt dat de vrouwen die worden geopereerd relatief veel klachten hebben (de blauwe balken). De indicatie om operatief in te grijpen is de laatste jaren niet veranderd.

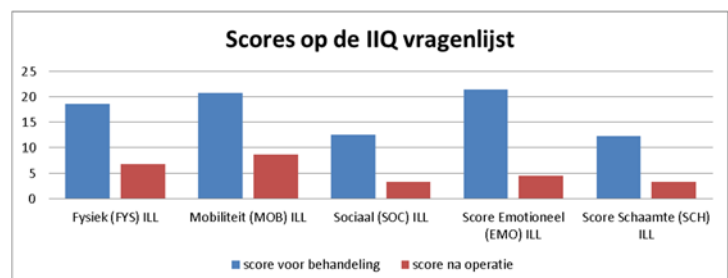
Figuur 3. Verloop van klachtenpatroon sinds 2003.

De DKL lijst is een lijst die vraagt naar klachten met de ontlasting. De klachten die er waren zijn na 6 weken afgenomen met meer dan 50%.

Figuur 4. Afname klachten gemeten met DKL.

De IIQ lijst is een lijst die vraagt naar de beperkingen die ondervonden worden als gevolg van de verzakking. Deze beperkingen zijn na 6 weken afgenomen met gemiddeld 69%.

Figuur 5. Afname klachten gemeten met IIQ.

3.3 Uit welke bron zijn de gegevens rond “effect van de operatie op de klachten” afkomstig?

Bron: Cliënten vullen voor en 6 weken na de operatie een vragenlijst in. We hebben de antwoorden gebruikt van vrouwen die in 2013 en 2014 een operatie voor vaginale verzakking hebben ondergaan en die een vragenlijst vooraf aan de ingreep (N=327) en 6 weken na de operatie hebben ingevuld.

4. Verandering in situatie

4.1 Wat zegt “verandering in situatie” over kwaliteit van zorg?

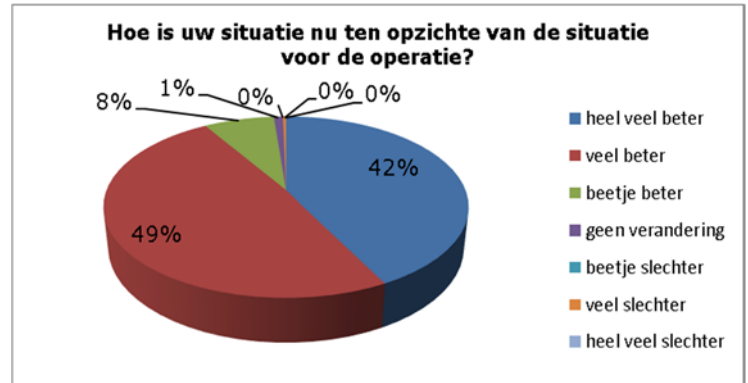
Een technisch goed geslaagde operatie hoeft nog niet te betekenen dat een cliënt ook een duidelijke verbetering ervaart in het dagelijks leven. Het is belangrijk voor ons om van cliënten te horen hoe tevreden ze zijn en hoe ze de behandeling hebben ervaren. Daarom vragen we 6 weken na de operatie aan de cliënten hoe de situatie is in vergelijking met de situatie voor de operatie.

4.2 Hoe scoort Bergman Clinics op “verandering in situatie”?

Uit figuur 6 is af te lezen dat 99% van de vrouwen met een vaginale verzakking na de operatie een verbetering ervaart. 91% ervaart zelfs een verbetering die veel beter of heel veel beter is.

4.3 Uit welke bron zijn de gegevens rond indicatiestelling afkomstig?

Bron: Cliënten vullen voor en 6 weken na de operatie een vragenlijst in. We hebben de antwoorden gebruikt van vrouwen die in 2013 en 2014 een operatie voor vaginale verzakking hebben ondergaan en die een vragenlijst vooraf aan de ingreep (N=327) en 6 weken na de operatie hebben ingevuld.

Figuur 6. Verandering in situatie gerapporteerd door cliënten

5. Complicaties

5.1 Wat zegt “het aantal complicaties” over kwaliteit van zorg?

Bij iedere operatie bestaat de kans op complicaties. Veel voorkomende complicaties na operaties vanwege een verzakking zijn met name een blaasontsteking of een haematoom (bloeduitstorting). Heel af en toe krijgen vrouwen na de operatie opnieuw last van ongewenst urineverlies of verzakking. Het is ook mogelijk dat de operatie helpt tegen de klachten, maar dat er andere klachten voor in de plaats komen. Een klein aantal vrouwen krijgt bijvoorbeeld last van ongewenst urineverlies (incontinentie) na een operatie voor een verzakking.

5.2 Hoe scoort Bergman Clinics op complicaties?

Bij bekkenbodempoperaties treedt soms ongewild urineverlies op als complicatie van een verzakkingsoperatie. Het is niet duidelijk waardoor deze complicatie ontstaat en het is dus ook niet altijd te voorkomen. Wij merken dat cliënten dit soms angstig vinden.

Uit onze dagelijkse praktijk merken we dat ongewild urineverlies in uitzonderingsgevallen ontstaat en dat het urineverlies meestal niet ernstig is. In totaal hadden 189 vrouwen in 2013 voordat ze werden geopereerd in verband met vaginale verzakking klachten geen klachten van ongewenst urineverlies bij lichamelijke inspanning, hoesten en/of niezen.

Na ongeveer 6 weken na de operatie had 8% van de vrouwen wel last van ongewenst urineverlies. Dit waren in totaal 16 vrouwen, waarvan 2 vrouwen aangaven hier geen last van te hebben en 2 vrouwen hadden een beetje last (n=13) van de incontinentie. Eén vrouw gaf aan hier nogal last van te hebben. Geen enkele vrouw had heel erg last.

5.3 Uit welke bron zijn de gegevens rond complicaties afkomstig?

Bron: Cliënten vullen voor en 6 weken na de operatie een vragenlijst in. We hebben de antwoorden gebruikt van vrouwen die in 2013 en 2014 een operatie voor vaginale verzakking hebben ondergaan en die een vragenlijst vooraf aan de ingreep (N=327) en 6 weken na de operatie hebben ingevuld.

6. Recidief korte termijn (6 weken)

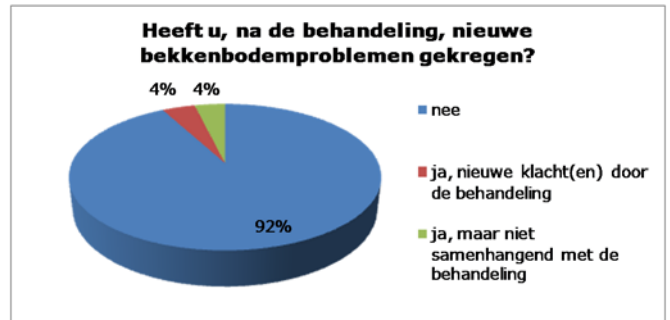
6.1. Wat zegt "recidief" over kwaliteit van zorg?

Een recidief betekent dat er opnieuw klachten ontstaan. Uit de literatuur en ervaring is bekend dat 30% van de vrouwen die een operatie hebben ondergaan in verband met een vaginale verzakking binnen 1 à 2 jaar opnieuw een verzakking krijgen. De precieze oorzaak is niet bekend.

6.2 Hoe scoort Bergman Clinics op het ontwikkelen van een recidief?

We hebben 6 weken na de operatie aan cliënten gevraagd of ze nieuwe bekkenbodemp Problemen hadden gekregen.

Figuur 7 laat zien dat 4% van de cliënten de indruk had dat nieuwe klachten door de behandeling zijn gekomen.

Figuur 7. Ontstaan van nieuwe problemen na een operatie, gerapporteerd door cliënten.

6.3 Uit welke bron zijn de gegevens rond recidieven afkomstig?

Bron: Cliënten vullen voor en 6 weken na de operatie een vragenlijst in. We hebben de antwoorden gebruikt van cliënten met vaginale verzakking in 2013 en 2014.

7. Tevredenheid en aanbevelingen

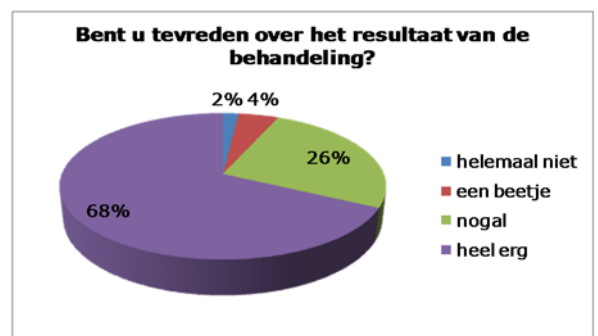
7.1 Wat zegt "tevredeheid" over kwaliteit van zorg?

Het is belangrijk voor Bergman Clinics om van cliënten te horen hoe tevreden ze zijn en hoe ze de behandeling hebben ervaren. Daarom vragen we 6 weken na de operatie aan de cliënten hoe tevreden men was over het resultaat van de behandeling. Daarnaast vragen we aan onze cliënten of ze Bergman Clinics bij familie en/of vrienden zouden aanbevelen. De achterliggende gedachte is dat als cliënten erg tevreden zijn, ze dit ook graag delen met anderen.

7.2 Hoe scoort Bergman Clinics op tevredenheid?

Figuur 8 laat zien dat 98%% van de cliënten in meer of mindere mate tevreden is over het resultaat van de behandeling.

Van alle vrouwen die in 2013 een operatie hebben ondergaan geeft 94% van de vrouwen die bij ons een operatie heeft ondergaan in verband met haar vaginale verzakkingklachten aan, dat ze de behandeling zou aanbevelen aan anderen.

Figuur 8. Tevredenheid van cliënten 6 weken na operatie.

7.3 Uit welke bron zijn de gegevens rond complicaties afkomstig?

Bron: Cliënten vullen voor en 6 weken na de operatie een vragenlijst in. We hebben de antwoorden gebruikt van vrouwen die in 2013 en 2014 een operatie voor vaginale verzakking hebben ondergaan en die een vragenlijst vooraf aan de ingreep (N=327) en 6 weken na de operatie hebben ingevuld.